

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, petak 17. rujna 1915.

Broj 68.

Ruske navale odbijene. — Nijemci zaposjeli Pinsk. — Na talijanskoj granici položaj ne-promijenjen. — Duma odgodjena. — Potopljena francuska podmornica. — Balkan miruje.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Bec, 16. septembra. (D. u.) Službeno javlja:

Rusko bojište.

Svi pokusaji Rusi, da bi našu istočnoeuropsku frontu uzdrmali, ne uspjese. Juče je nepristupi upravo, uz veliki topničke muničije, svoje glavne naute proveli našu frontu na srednjem Stripu. Biće svuda odbijen, pri čemu su sudjelovale naše čete navalama s boka iz mostarana od Bućana i iz prostora južno Zalošća. Pri izjurišanju sele Zelenjova, koje je 20 kilometara južno Zalešća, zarobili smo 11 casnika 1900 metaka i zaplijenili 3 mitraljeza. Tađokjer u Vojničkoj odbijuči naše bojne sile mnogobrojne navale. Kad Novog Aleksinca Rusi bise pobjljom boju na save istjerane iz streljačkih opkopa po pješačkoj pukovniji br. 2. Kad Novog Počajeva uspijelo je prekucer nepristupi da provali na pojedini mjesti, da su na zapadu brijege rijeke. Juče je on svuda bačen na istični brije, pri čemu je imao velike gubitke zbog našeg topništva s boka. Osim pješačkoj pukovniji br. 32 i bataljunu br. 29 poljskih lovaca glavnica zaslužna na tom uspjehu ide pukovniji br. 2 pučkih ustaša iz Lince.

Talijansko bojište.

Na talijanskom bojištu položaj je nepromijenjen. Pokusaji Talijana, da oduševi našu naše pozicije na Monte Piano, uspovio se.

Zamjenik poglavice generalnog štaba, dr. Höfer, podmarsal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 16. septembra. (D. u.) Iz velikog eplavog stana službeno javlja:

Istočno bojište.

Vojna skupina Hindenburga.

Vojna skupina prodrije daleko na ljevoj brijezi Dvine uz uspješne borbe u Štavci, Aue-Jakobstadt, Kod Lievenhova i naši biće natrag bačeni na istični brije, južno i sjeveroistočno Vilne navala na redu. Prodiranju sjeveroistočno Grodno nepristupi suprotstavlja još žilavi otpor.

Vojna skupina Mackensenova.

Na po putu od Jenova do Pinska posuši Basi ponovno, da zaustave naše roganjanje. Nepristupi pozicije nile su

August ŠNOA.

Kanarinčeva ljubovca.

(Dulje.)

Vee sam Vam rekla, da su Leničevi od i sto godina stanovali u Remetincu, su ga dobiti od ne znate već kojega za nekako junaštvo. Nije to dakako nikakvo bogastvo u našem dvoru, ondje rasle skunde i cekini, ali nije dana bez svakaljane kruha. Da, bilo dosta kruha i onda, kad je car Franjo petnaest krajeva načinio gros, ljudi su domu govorili, da je car postao bankrot, sjećam se također, da smo imali dosta, bio veliki glad. Bio je dosta kadmira, kadak tuge li suše, ali to preboljelo. Ta te nevolja ima po svijetu, pak tuta ljeta popravljaju. Tako se tura sljivarja Vam je kao na uru. Ide, bilo godinu, dvije i deset godina. Katkad zapne, leti prebro, vuće polaganjo, ali sve se to lako popravi, potreblje bilo su male, gospodari remetnički pametni, sinova vitezovi više od rojaka, ali opet nije bilo koja djece, i ujedajući kuću. Jos je bilo i to:

probijene. Zarobimo 6 časnika i 746 momaka te zaplijenimo tri mitraljeze. Pređel između. Pripeta i Jasjohda te građa Pinsk nalaze se u njemačkom posjedu.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Cagliari, 16. septembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na fronti u Dardanelima položaj je ne-promijenjen. Kad Sedilbahra zapriječili smo bacanjem bombi nepristupljim četama gradnje opkopa, zadali im gubitke, te uskutici dvije baterije. Nase baterije na morskoj uzini bombardirali su žestoko nepristupljike čete kod Kaphelesa, na mjestu iskrivljavanja Tabekuru kamo su i od sjeku Sedilbahra, te su usutku nepristupljike baterije kod Hisarlika.

Sa bojnih poljana.

U očekivanju austrijske ofenzive.

U g a n o, 16. septembra. U izjedinstvu o položaju označuje „Corriere della sera“ na temelju Cadornijevog izjavljaja, da su Austrijanci dobili na talijanskoj granici pojednostavljenje. List raspisao je u prvom redu talijanskim predstavnicima, koji sili Austrijecu na drugu obrambenu liniju, na dodaje, da bi ovo moglo značiti „austrijsku ofenzivu na Krasu“. List mire publiku, da je talijansko ratno vodstvo već poduzelo korake za eventualnu austrijsku ofenzivu. Pogreska, što je počinjena god. 1866., koja je doveila do poraza kod Gustoce, neće više ponoviti.

Smrt talijanskog pukovnika.

Lugano, 16. septembra. Pukovnik bersalsjer, Marsucco, nasljednik teško ranjenog generala Derossija, umro je na ranama.

Centralne vlasti.

Mržnja protiv osloboditelja.

G e n f, 16. septembra. „Gazzette de Lausanne“ donosi izvještaj svog talijanskog ratnog dopisnika, pravca kojemu je stanovništvo doline Ampeizza, koje je talijansko, pokazalo ogromno nepristupljivo napravili Talijanima. Gospodje su ostavljivo slavile rodjendan cara Franja Josipa u prisustvu talijanskih četa. Muškarci su skoro svi u vojništvu, dijelom kao redoviti vojnici, dijelom kao narodni strijeljci. Zadnje smatraju Alpini najpogljeđljivim nepristupljima. Mnogo ovih obitelji su Talijani interirali.

imanje se nije nikad dijelilo. Dječaci bijahu zdravi, kršni i nashi bi vazda bogate nevjeste, a uz to bijahu muškarci Leniči ne samo gospodari već i veliki suči, kapelani u vojski, podžupani, gdjeći i župnici ili kanonik, koji doduze nije imao djece, ali ljeđip novaca, kojih spade makar i po kapelica na Leničevu kuću. Djevojke i po kapelica bile su po svem Zagorju na glasu za ljeđepot. I, kad se reku „remetinska ženska plešina“ znali se, da to znači najlepša djevojka u Zagorju. Žensko lice istini nije sve na svjetu, jer ga vrijeme ofuri, kao što mraz i lejep cvjet, ali su remetinske djevojke bile i dobre gospodarice, stidne, poštene, pobozne ženke. Zato su se i plenili mladići ili kako se govorilo „kisuri“ jagmili za njima. Sve su se dobro odmole, bilo ih je, kako mi se pričalo, koje su se udale za grofe i hane. Sto je pako najviše vrijedilo, rodjina je bila složna u svojem, pak si je tu slogu bila načinila za svak zonak, komu nije trebalo kraljevskoga pečala. Imanje se nije smjeđe dijeliti, na jednom muškarcu moralio je uvijek ostati. Drugi muškarci se školali, počasli, postali gospodini i ljepe se ozemili, a djevojke bile su i

Dogodjaji na moru.

Engleski parobrod potopljena kod Krete.

A t e n a, 16. septembra. Iz Kanje se javlja, da je u zajev Kissamo (Kreta) došao jedan čamac sa 8 mornara učesnik engleskog trgovackog parobroda, koji je kod otoka Gajdosa, južne Krete, bio potopljeno od njemačke podmornice. Ostala se momčad spasila na drugi čamac, koji još nije prispolio.

Potpunjena francuska podmornica.

R o s e n d a a l, 16. septembra. Belgijski vladni list „XXieme Siecle“ doznaće od jednog časnika iz Le Havre, da je pred nekoliko dana potopljena francuska podmornica. Časnik je izjavio: Blizu belgijske obale stigli smo u mrežu, koja nas je učinila. Uznaknici nije bilo više moguće. Digli smo se sa mrežom na površinu. To nam se posrećilo. Nas je podmornica bila izgubljena, jer se nismo mogli mjeriti. Sva se momčad spasila a podmornici smo unistili.

Ruska mornarica u Crnom moru.

B e r l i n, 16. septembra. Iz Hanga se javlja: Agence Havas javlja iz Petrograda, da je ruska crnomska mornarica dobila ukaz, da bude pripravna za odlazak.

Ententa.

Uvedenje opće vojnečke dužnosti u Engleskoj.

L o n d o n, 16. septembra. Ratni dopisnik „Daily News“ navaja, koji su ministri za, a koji proti vojnečke dužnosti. Lord Kicemer se još nije stalno odlučio, nu čini se, da to ne smatra još potrebno. Liberarni ministri, osim Lord Georgea, Gairella i Kendersona, su proti. Svi uništeni, osim Balfonra, su za to, Raznjer je prava tonut 12 protiv 9. Kako je glas, i Bonar Law i Chamberlain nisu za to, ači bi to imalo biti uzrok dječjemu kabinetu i naroda.

Uvoz uglijena u Italiju.

R i m, 16. septembra. „Avanti“ tvrdi, da je u zadnjem polugodištu uvezeno u Italiju 1.250.000 tona manje uglijena nego prošle godine.

Bijeg iz Rige.

B e r l i n, 16. septembra. „Berliner Tagblatt“ javlja iz Stockholma: „Riječ“ piše, da je položaj u Rigi otečen. Stanovnici se upreću, da uniše sve žito. Leteće novine savjetuju seljacima, neka ostanu na svojim posjedima, posto u unutrišnji zemlji nemaju ništa dobrat. Čete i putevi su krcati bijegu-naca. Iz Rige se sve prevaža u Moskvu. Krov protestantske crkve iz god. 1633., u vrijednosti od 50.000 rubala bio je skinut. Zabranjeno je kupovanje živeža za preprodavanje.

kruno pod materinjom paskom i kuhacom, dok se dobro ne uđe.

Jos se naši starci držali i toga zakona, da je svaki sin, svaki kćer morala pomagati djedovsku kuću, sko se desila kakva neprilika ili nesreća. Staro grijezdo nek bude uvijek stalno i čvrsto, reklo se, sinči i kćerke nek se za to bješu, makar i podigli svoj vlastiti krov. Izbudan robine bila je svim sveta zapovijed, a te ljubavi držata se poštano i sva dječja. Sve Zagorje je Leniči poštivalo, to Vam pamti dobro, premda našega plemena ondje više nema, a po našoj djedovskoj braći ore tuti pluj.

„He, Leničevi“, reklo bi se, „du, da, to su ljudi.“ „Pošta dusa, viteski čovjek, kan di mi je u Remetincu župu, „desita kao remetinska djevojka“ i više takovih riječi bilo. Leniči držali se uvijek stare hrvatske navade, brkati sinovi sluhaju eca i mrača, kao da su još drobni djetaci u gizmali, djevojke mele, prale, parile, kuhale, ribale kao da su služavke i joj s djevojke naše familije, da joj je doslo na pamet povesti se za ludim frajicima u susjedstvu. Sve su imale jednako odjelo, niši koja bolje, niši koja gore, da ne bude medju ženskadijom

izlazi svaki dan osim nedjelje poslije podne u Puli u na-knadnoj tiskari Jos. Krmptović, Trg Custoza 1, gdje se nalazi tiskara, uređujući i uprava lista. Za uređivaštvo odgovara izdavatelj Josip Hain, Telefon broj 58. Broj poštanske štampice 36.615. Predplatnička cijena 2 K 40 h mjesечно, o K tromjesečno, pojedini broj stava 6 kola. Oglase računa se po 20 h jednostupni petitetrad (3 mm).

Patriotizam i revolucija.

B e r l i n, 16. septembra. Dopisnik „Vossische Zeitung“ opisuje položaj u Ruskoj ovakvo: U Rusiji vlada konačna smjesa revolucije i patriotizma. Izreći stogod o budućim političkim odnosima znaci isto, sto i pogoditi glavni zgoditi na lutriji.

Duma odgodjena.

P e t r o g r a d, 16. septembra (D. u.) Duma je carskim ukazom odgodjena.

Giolitti zadroga nad Italijom.

R i m, 16. septembra. (D. u.) Izvještaj od kralja odgovrano je bivši talijanski poslanik u Carigradu, Garioni, k Gioilitijom, „Gazzetta del Popolo“ i „Politico d’Italia“ smatraju ovu putovanju iz razlog težnja stanovnika političkih krugova, da nadju izlaz iz nepristupljivog položaja, u kojem se pada načela Italija.

Talijanske kritike.

L u g a n o, 16. septembra. Izjave Lloyd Georges o položaju proizvele su u Italiji teški dojam. Novine su neugodno dircute, sto se o ruskoj inicijativi tako zrazio. Jedan je talijanski zastupnik izjavio, da Lloyd Georges unistava svojim govorom sav posao novina, koji nastaje da položaj za entitetu pričaku ugodnim.

Balkan.

Bugarska ne će užentu.

L u g a n o, 16. septembra. Vijesti iz Sofije nijesu ugodne veći „Corriere della Sera“. Ovaj list, kao i „Secolo“ označuju pozicije makedonske legije u članak lista „Narodni Pravo“, kao slabe znakove. Oključivanje Grčke i Srbije uzrok su bugarskoj neupravljivosti. To će biti uzrok, da će ministarstvo Radoslavovo morati upotrebiti ostra sredstva u svrhu ostvarenja narodnih težnja. „Triboj“ piše, da prima ovu vijest sa zanimanjem, ali ravnočinuso. „Giornale d’Italia“ nijije, neka se ne preteraja ovaj zamaskas. „Narodni Pravo“ nije glasilo vlade, nego samo Radoslavovo. Poziv Macedonaca ima se smatrati kac pomirjući korak. List ujedno javlja iz Sofije, da je Srbija primila samo djelomično prijedlog entete, koji nije bugarska vlada smatrala dostatnim, i da je bugarsko-turski ugovor već potpisani, no nema političke važnosti.

Prevažanje srpskih četa.

B u k a r e š, 15. septembra. Prama vijesti iz Soluna, obustava željezničkog prometa u Srbiji traje dale, te ne mogu putovati civilne osobe, niti se ne može prevažiti druga trgovina, pošto se željeznične upotrebljavaju za prevažanje četa.

Kirkilise — bugarsko.

S o f i a, 17. septembra. „Utro“ javlja: Prama bugarskom ugovoru, Kirkilise će biti u posjedu Bugarske.

zavisti. Nista nije smjela imati na sebi od svile nego tanke vrpe. Svaka je morala učeti, kako se mijesi kruh, kako se težak žonom kuhaju, kako se vino prate. Nijesu smjeđe govoriti nego hrvatski, nijesu smjeđe čitati nego molitvenik, „Robinson“, „Genofeu“ ili „sokakni knjigu“; zimi morale su presti kraci peći, a kad je bila uva počinju, morale kćeri i sinovi — makar lusari bili — kleknuti u sobi pred Raspolo i moliti večernju molitviju. Možebit je to mnogim smjeđeno bilo, jer se vrijeme mnijenja i ljudi i njihove načine. Leniči se nijesu u tu promjenu dojavili. Samo da Vam jedno rekнем, izmijenja nesretnoga brata — Bog mu dao duši lako — nije nijedan Lenič oblačio svapskih blača, a načinice, koje je nosila moja sukuluba, nosila sam i ja, dok sam ih imala.

Pri tim rjećemo uzdužnul stara, skrsti ruke na prsh i bio je, kan da joj je suša simula u oku. Žas časak nastavi opet: (Dalje slijedi.)

Kupujte žigice
Družbe sv. Ćirila i Metoda“

